

PREDAVANJA

Aleksandar Durman: Prapovijesne populacije hrvatskog Podunavlja i njihova kretanja

Najveći broj znanih lokaliteta na prostoru hrvatskog Podunavlja pripada tipu višeslojnih naselja. Tragovi naseljavanja na njima pokazuju da često nisu naseljeni u pretpostavljenom kontinuitetu, pa se otvaraju različita pitanja što se događalo na svakom od njih, ali i na ovoj iznimno važnoj strateškoj regiji u cjelini. Dunavski greben na istoku regije ne ostavlja previše prostora za komunikaciju preko rijeke, kako se to iskazuje upravo od ušća Drave do sjevernih rubova Fruške gore.

Zorko Marković: Početak eneolitika u istočnoj Hrvatskoj

Nakon 3. stupnja sopotske kulture u zapadnijim regijama sjeverne Hrvatske egzistira Seče-tip sopotske kulture, dok u istočnijim regijama nalazimo materijalnu ostavštinu stupnja Sopot 4. Za sada znamo za nekoliko lokaliteta oko Nove Gradiške i Đakova, ali neki datumi dobiveni radiokarbonskim mjerenjima signaliziraju nam nazočnost ove faze na još nekoliko nalazišta. Nakon ovoga stupnja, a možda čak i u vrijeme njegova trajanja, na ovim se prostorima zatiče lasinjska kultura, koja je poznata po nadzemnim kućama i uporabi bakrenih predmeta.

Jacqueline Balen: Eneolitičke kulture na prostoru istočne Slavonije i Srijema

U radu će biti prikazana dosadašnja saznanja o bakrenodobnim kulturama na području istočne Hrvatske (prostor Požeške kotline, Slavonske Posavine, Istočnohrvatske ravnice i zapadnoga Srijema).

Na temelju podataka iz dosadašnjih istraživanja na području istočne Hrvatske možemo razlikovati nekoliko kultura, odnosno kulturnih skupina šire teritorijalne rasprostranjenosti, koje su se u vremenskom rasponu od cca 4500. do 2450. god. pr. Kr. izmjenjivale ili usporedo razvijale.

Hrvoje Kalafatić: Istočna Slavonija i zapadni Srijem – kontakt zona kulturnih grupa u ranoj fazi kasnog brončanog doba

Prostor istočne Slavonije i zapadnog Srijema u više je (pra)povijesnih razdoblja bio prostor dodirivanja i prožimanja različitih kulturnih pojava. Slična situacija javlja se i na kraju srednjeg brončanog doba i početku kasnog brončanog doba. Na istom ograničenom prostoru javljaju se belegiška kultura, virovitička grupa te grupa Barice-Gređani. Tema ovog rada je propitivanje i rasvjetljavanje odnosa ovih grupa na navedenom prostoru.

Razmatranje grupe Barice-Gređani u njezinim najizraženijim dokumentiranim pojavnostima – naseljima, ostavama i nekropolama – omogućilo je ne samo izdvajanje ove grupe u odnosu na srodne pojave poput virovitičke grupe, već i definiranje teritorijalnog rasprostiranja u odnosu na virovitičku grupu ili belegišku kulturu.

Važno je naglasiti ustanovljeno zapažanje da se na nekropolama grupe Barice-Gređani, kao i na nekropolama virovitičke grupe, intenzivnije u područjima koja se mogu definirati kao granična, ali i u matičnim područjima, javljaju naznake pogrebnog ritusa druge/opozitne grupe. U tom se smislu – uzevši u obzir da se na lokalitetima koje možemo držati dodirnim zonama poput Čepinskih Martinaca i Đakovo-Štrosmajerovca, jasno uočava prožimanje dvaju pogrebnih ritusa.

Situacija postaje još zanimljivija kad promatramo i prisutnost elemenata belegiške kulture u naseljima.

Daria Ložnjak Dizdar: Dunav - razdijelnica ili poveznica na početku posljednjeg tisućljeća pr. Kr.

Na primjeru vukovarskog i iločkog kraja pokušat će se predstaviti prostor Srijema u prvim stoljećima posljednjeg tisućljeća pr. Kr. kada se na primjeru različitih načina pokopavanja, dijelovima nošnje i keramičkom posudu mogu prepoznati različite zajednice koje su dijelile isti životni prostor, međusobno komunicirale te razmjenjivale dobra i ideje. Na mikrotopografiji visoke lesne zaravni uz Dunav od Vukovara do Iloka vidljivo je kako su i gdje su zajednice daljske i bosutske grupe organizirale svoja naselja, odlučili pokopavati svoje mrtve te način na koji su uz „granicu“ komunicirale.

Sanjin Mihelić, Daria Ložnjak Dizdar: Dalj – Vukovar – Sotin – Šarengrad – Ilok - središta u Podunavlju na početku željeznog doba

Na primjeru starih i novih istraživanja daljskih grobalja u Podunavlju predstavlja se teza o važnim središtima na početku željeznog doba u širem europskom kontekstu. Dunav je kao rijeka i komunikacija uvjetovao nastanak ovih naselja i oblikovanje materijalne kulture i običaja koje prepoznajemo u baštini ovih zajednica. Osobito intenzivni promet odvijao se uz ovu prirodnu prometnicu početkom željeznog doba, kada su na ovim lokalitetima zabilježeni utjecaji iz srednjeg i donjeg Podunavlja, Potisja, Balkana i jugoistočnoalpskog kruga. Značaj ovih zajednica, naseljenih uz Dunav, pokušat će se predstaviti kroz primjere nošnje, nakita, oružja i konjske opreme otkrivenih na navedenim lokalitetima.

Maja Krznarić Škrivanko: Novi nalazi starčevačke kulture na vinkovačkom području

U radu se donose rezultati arheoloških istraživanja na području arheološki zaštićene gradske zone Vinkovaca koji su otkrili nalaze starčevačke kulture. Novija iskopavanja na sjeverozapadnom i jugozapadnom perifernom dijelu tela Tržnica pokazala su, ne samo nalaze već i objekte starčevačke kulture. Ako se povežu sve pozicije na kojima je do sada bilo starčevačkih nalaza, dobiva se naselje koje se rasprostiralo od utoka potoka Ervenice u Bosut do zamišljene linije Šetalište D. Švagelja 3/4 – Duga 45 – Gundulićeva 37, na površini od oko 120 000 m².

Tijekom sustavnog arheološkog istraživanja eponimnog lokaliteta Sopot 2008. godine na najvišem dijelu naseobinskog platoa po prvi puta su otkriveni, u prapovijesni humus ukopani, objekti i nalazi starčevačke kulture datirani u 6060. g. pr. Kr.

Katarina Botić: Neolitička nalazišta desne obale Dunava između Vukovara i Iloka. Prikaz pokretne građe prikupljene terenskim pregledima 2003. i 2008. godine

Prilikom terenskih pregleda 2003. i 2008. godine, provedenih na području sela Sotin i u općinama Ilok, Lovas i Tovarnik, a uz sam rub lesne zaravni na desnoj obali Dunava te uz rubove usjeka koji se pružaju prema jugu, pronađen je niz nalazišta od kojih su neka neolitička. Detaljan pregled pokretne građe s neolitičkih nalazišta omogućio je njihovo sigurnije kulturno i relativno-kronološko određenje. Dokumentiranje ovih nalazišta važan je doprinos razumijevanju neolitičkog naseljavanja Podunavlja, posebno prostora zapadnog Srijema.

Marcel Burić: Bapska-Gradac, neki rezultati novijih istraživanja

Lokalitet Bapska-Gradac, koji je već bio u nekoliko navrata preliminarno iskopavan tijekom prošlog stoljeća, istražuje se novim zaštitnim iskopavanjima od 2007. godine. Metoda koja se koristi na terenu diktira temeljito istraživanje koje je relativno sporo, stoga se, inače petometarski kulturni sloj, istražuje u svojim gornjim segmentima stratigrafije, koji uglavnom pripadaju vinčanskoj kulturi. Usporedo s arheološkim istraživanjima primijenile su se i još se uvijek primjenjuju neke relativno nove metode, kao što su mapiranje GIS-om, 3D sken lokaliteta, magnetometarska i geološka istraživanja itd. Dio rezultata biti će prezentiran u okviru ovog izlaganja.

Tomislav Hršak, Dragana Rajković: Aljmaš - Podunavlje, višeslojni prapovijesni lokalitet na Dunavu

Mjesto Aljmaš nalazi se 25 km istočno od Osijeka, na obali Dunava nedaleko od dravskog ušća, na sjevernom podnožju Daljske planine, praporne uzvisine što se pruža smjerom zapad – istok uz desne obale Drave i Dunava. Prapovijesno nalazište „Podunavlje“ nalazi se u središnjem dijelu Aljmaša, sjeverno od župne crkve sv. Marije, na obronku visoke terase koja se blago spušta u riječno korito Dunava. Lokalitet je istraživan u nekoliko etapa (1982, 2001, 2005) i tom su prilikom otkriveni tragovi naseljavanja od neolitika do srednjeg brončanog doba. Cilj ovoga rada je predstaviti rezultate ovih istraživanja na temelju novih spoznaja i rezultata obrade arheološkog materijala i dokumentacije koji se čuvaju u Muzeju Slavonije.

Daria Ložnjak Dizdar, Mirela Hutinec: Sotin 2008. – 2013.

Sumarno se predstavljaju rezultati arheoloških istraživanja koja se provode u suradnji Instituta za arheologiju i Gradskog muzej Vukovar. U istraživanjima ovog izuzetnog nalazišta na Dunavu otkriveni su rub naselja badenske kulture, periferni dio naselja daljske grupe iz starijeg željeznog doba, zatim istraženi dio groblja iz starijeg željeznog doba, periferni dio civilnog naselja rimskog Cornacuma, dio južne i istočne nekropole Cornacuma, privremeni vojni logor te dio utvrđenog ranosrednjovjekovnog naselja. Na primjeru Sotina bit će predstavljena neka od pitanja i izazova koja otvaraju istraživanja ovakvog tipa nalazišta karakterističnog za Podunavlje.

Jasna Šimić: Nova arheološka nalazišta u okolici Sotina

Tijekom rekognosciranja trase međunarodnog plinovoda Sotin-Bačko Novo Selo, u ožujku 2013. godine, otkriveno je nekoliko do tada nepoznatih arheoloških lokaliteta na području istočno od Sotina pa sve do Dunava, preko puta Bačkog Novog Sela. Radi se o četirima nalazištima od kojih je jedno antičko, a tri su prapovijesna. Osobito je zanimljivo nalazište 2, na kojemu se prema površinskim nalazima, može zaključiti kako se radi o višeslojnom prapovijesnom lokalitetu, s nalazima iz brončanog i mlađeg željeznog doba. Najindikativniji nalaz jest velika brončana krilasta igla.

Na nalazištu 1 pojavljuje se prapovijesna i srednjovjekovna keramika, a na nalazištu 3 površinski nalazi pokazuju da se radi o nekom rimskodobnom objektu.

Četiri nova nalazišta na trasi od samo nekoliko kilometara još su jedan pokazatelj iznimnog arheološkog bogatstva našega Podunavlja, što je dakako, rezultat gotovo kontinuiranog nastanjivanja tog područja tijekom prapovijesti i kasnijih razdoblja.

Zvonko Bojčić, Tomislav Hršak, Marko Dizdar: Rezultati istraživanja prapovijesnog nalazišta Batina-Sredno 2010.-2012. godine

U okviru projekta Arheološka baština Baranje, a u cilju pronalaska i zaštite dosad nepoznatih nalazišta kao i dokumentiranja već registriranih lokaliteta, započelo se s probnim istraživanjima nalazišta Batina-Sredno smještenog na sjeveroistočnom završetku Banskog brda što završava strmim lesnim padinama ispresijecanim dubokim usjecima-surducima. U istraživanjima su potvrđene pretpostavke koje počivaju na rezultatima terenskog pregleda provedenog 2008. godine o postojanju prapovijesnog groblja smještenog južno od naselja na Gracu s kojeg su poznati mnogobrojni nalazi koji potječu iz pokusnih i zaštitnih iskopavanja ili su prikupljeni u terenskim pregledima. Ipak, najveći dio nalaza iz Batine potječe s kraja 19. i početka 20. stoljeća za koje se pretpostavlja kako pripadaju uništenim grobnim cjelinama, dok se samo manjim dijelom radi o nasebinskim nalazima. Probna iskopavanja na Srednom za cilj imaju prikupljanje spoznaja o kontekstu navedenih nalaza te pružaju mogućnost za trajnu zaštitu ovog izravno ugroženog nalazišta na kojem se kontinuirano provodi izgradnja objekata i infrastrukture koje najčešće ne slijede zaštitna arheološka istraživanja.

Na Srednom su otkriveni ostaci ravnog paljevinskog groblja daljske grupe s kraja brončanog i početka željeznog doba. U grobovima su zabilježeni brojni keramički, metalni i stakleni nalazi koji potvrđuju pretpostavke o iznimnoj važnosti Batine kao istaknutog južnopanonskog centra smještenog na važnoj komunikaciji koja je slijedila tok Dunava. Posebno je važno otkriće danas slabo vidljivih tumula s grobovima smještenim uz njihove rubove od kojih se neki izdvajaju veličinom te brojem i vrstama nalaza. Rezultati probnih istraživanja na Srednom potvrdili su iznimno značenje ovog nalazišta za hrvatsku, ali i europsku arheološku baštinu.

Mirela Hutinec, Danijela Roksandić: Rezultati arheoloških istraživanja s položaja Vučedol – kukuružište Streim u 2012. g.

U razdoblju 1. rujna – 13. listopada 2012. godine provedena su sustavna arheološka istraživanja lokaliteta Vučedol na položaju Kukuruzište Streim.

Nositelj istraživanja je Gradski muzej Vukovar. U istraživanjima je sudjelovao Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Voditelj istraživanja je prof. dr. sc. Aleksandar Durman, pročelnik Katedre za arheometriju i metodologiju na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Zamjenica voditelja je Mirela Hutinec, dipl. arheolog, kustos Gradskog muzeja Vukovar.

Primarni cilj istraživačke kampanje 2012. godine bio je započeti istraživanje novog položaja, na najvišoj točki nadmorske visine kukuružišta Streim, na južnom rubu platoa. To je mjesto na kojemu se planira izgradnja planetarija u sklopu Arheološkog parka Vučedol.

U istraživačkoj kampanji 2012. godine otvoren je novi, peti iskopni blok u sklopu sustavnih istraživanja Vučedola. Prilikom terenskog pregleda i skidanja humusa uočeno je kako konfiguracija terena ukazuje na dva grebena i jedan veći jarak. S obzirom na veliku količinu srednjovjekovnih nalaza i stratigrafskih cjelina ustanovljeno je da se radi o kasnosrednjovjekovnom bedemu kao dijelu možebitne drvene utvrde ili naselja.

Skidanjem srednjovjekovnog sloja pokazalo se da je srednjovjekovni bedem iskoristio položaj ranijeg vinkovačkog bedema. Ustanovljen je sloj vinkovačke kulture s velikom količinom keramičkih nalaza, te četiri zemljana vatrišta.

U sjeverozapadnom uglu sonde ispod humusnog sloja nalazi se sloj ruševine sloj vučedolske kulture s velikom količinom lijepa i keramike, te podnicama vučedolskih kuća.

U istraživačkoj kampanji 2012. g. zabilježeno je ukupno 48 stratigrafskih jedinica. Radi se o humusnim slojevima, jednom kosturnom grobu, dva bedema, zapunama i ukopima jamskih objekata, kanalima, pećima i ognjištima, ruševinama, te podnicama kuća.

Ivan Drnić: Latenska kultura na području grada Vukovara

Iako su predmeti latenske kulture na području jugoistočne Panonije zabilježeni još u završnoj fazi starijeg željeznog doba, u tzv. Čurug horizontu, začetci ove kulture, koja ujedno predstavlja i početak mlađeg željeznog doba, mogu se pratiti od druge polovine 4. st. pr. Kr. Prostor Slavonije, Srijema i sjeverne Srbije naseljavali su u posljednja tri stoljeća pr. Kr. pripadnici političkog saveza, poznatog iz antičkih izvora pod nazivom Skordisci. Savez je nastao nakon povratka poraženih keltskih skupina iz Grčke 279. g. pr. Kr. koje su stvorile određenu zajednicu s autohtonim panonskim stanovništvom ovog prostora, što se manifestiralo i u hibridnoj, ali ipak dominantno latenskoj, materijalnoj kulturi.

Predmeti proizvedeni u tradiciji latenske kulture s prostora grada Vukovara počeli su pristizati u Narodni muzej u Zagrebu krajem 19. i početkom 20. st. Radilo se uglavnom o slučajnim nalazima tako da je kontekst većine njih zauvijek izgubljen. Pored ulomaka keramičkih posuda s nekoliko gradskih pozicija, primjerice s platoa na kojem se nalazi samostan i crkva S. Filipa i Jakova, poznati su nam i primjerci nakita, fibula i narukvica, te oružja koji ukazuju na postojanje uništenih nekropola koje se na osnovu tipološko-kronološke analize predmeta mogla datirati od samih početaka latenske kulture, odnosno stupnja Lt B2 sve do završne faze, stupnja Lt D. U sustavnim iskopavanjima provedenim pedesetih godina 20. st. na lokaciji

Lijeva Bara istraženo je latensko naselje otvorenog tipa, a prikupljeni materijal, koji se uglavnom sastoji od keramičkih ulomaka te malobrojnih metalnih nalaza, smješta ga u stupnjeve Lt C2 i Lt D.

Slavica Filipović, Marko Dizdar: Kasnolatensko svetište Skordiska na prostoru Vojarne u Osijeku?

Nalazi latenske kulture s područja Osijeka poznati su od kraja 19. st., pri čemu posljednja istraživanja pokazuju kako se radi o više nalazišta smještenih na desnoj obali rijeke Drave. Sredinom 50-tih godina 20. st. u istočnom dijelu grada (Zelena polje), pri iskopu zemlje za rad ciglane, pronađeno je i većim dijelom uništeno kasnohalštatsko te rano- i srednjolatensko groblje Skordiska. Središnje naselje smjestilo se na povišenom položaju u Donjem gradu, na položaju današnje Bolnice, o čemu svjedoče rezultati zaštitnih istraživanja poduzetih 80-tih godina 20. st. kada su pronađene brojne keramičarske peći kao i peći za taljenje željeza. Naselje se rasprostiralo od Drave nekih 300-400 m prema jugu, sve do položaja Vojarne. S obzirom da su na istom položaju podignuti rimski grad *Colonia Aelia Mursa*, a potom i dio današnjeg Osijeka (Donji grad), naselje Skordiska sačuvano je tek manjim dijelom. Ipak, brojnost nalaza prikupljenih tijekom stotinjak godina ukazuju na njegovu važnost kao najzapadnijeg središta Skordiska.

Početak desetljeća, uslijed izgradnje novog sveučilišnog kampusa na položaju nekadašnje Vojarne u Donjem gradu, započela su velika zaštitna istraživanja u kojima su pronađeni ostaci rimske arhitekture s obiljem nalaza datiranih od 2. do 4. st. Prapovijesni nalazi nisu dokumentirani, budući da je područje istraživanja bilo udaljeno od rijeke Drave i položaja prapovijesnih naselja. Tek s izgradnjom budućeg Učiteljskog fakulteta, koji je položen na sjevernom rubu nekadašnje Vojarne, mogli su se očekivati tragovi naselja iz mlađeg željeznog doba, s obzirom da su pri izgradnji Vojarne zabilježeni pojedinačni nalazi latenske kulture koji su ukazivali na južnu granicu naselja Skordiska.

Na položaju Učiteljskog fakulteta, na površini od 2.700 m², tijekom zaštitnih istraživanja 2008. i 2009. godine, uz brojne moderne infrastrukturne ukope te objekte Vojarne i rimske arhitekture, pronađeni su i brojni nalazi naoružanja, konjske opreme, dijelovi kola, ulomci brončanih posuda te ljudske i životinjske kosti za koje se pretpostavlja da odgovaraju provedbi ritualnih aktivnosti poduzimanih od strane ratnika Skordiska.

Dragan Božič, Marko Dizdar: Kasnolatenska brončana konjska oprema Skordiska na nalazištima u hrvatskom Podunavlju

Tijekom starije faze kasnog latena (LT D1) na naseljima i u grobovima Skordiska zabilježena je pojava brončanih dijelova konjske opreme – razvodnika, kopči, dugmadi, žvala. U hrvatskom Podunavlju takvi su predmeti zabilježeni u Sotinu i Dalju kao istaknutim kasnolatenskim središtima te svjedoče o povezanosti kako s ostalim nalazištima Skordiska, prije svega s ostacima svetišta u Osijeku, tako i sa srednjoeuropskim nalazištima. Pojava kasnolatenske konjske opreme povezuje se s istaknutom ulogom ratnika-konjanika koji su vlastiti identitet unutar društva isticali i posjedovanjem drugih prestižnih predmeta kao što su importirane brončane posude.

Marko Dizdar: Kasnolatenska središta Vinkovci-Blato i Sotin u mreži komunikacija tijekom 2.-1. st. pr. Kr.

Tijekom kasnog latena (150.-15. god. pr. Kr.) na prostoru istočne Slavonije i zapadnog Srijema, kao zapadnom dijelu područja rasprostiranja Skordiska, u dosadašnjim istraživanjima zabilježeno je nekoliko istaknutih centara (Orolik, Privlaka, Vinkovci, Stari Mikanovci, Osijek, Sarvaš, Dalj, Vukovar, Sotin, Ilok) na kojima su zabilježeni i nalazi koji se mogu smatrati importima s udaljenih područja. Najčešće se radi o dijelovima nošnje i nakita te dijelovima simpozijalnog servisa koji se pojavljuje u grobovima istaknutih ratnika. O tome posebno svjedoče nalazi s dva nalazišta, Vinkovci-Blato i Sotin, na kojima su zabilježeni brojni isti kasnolatenski oblici, no primjetne su i pojedine razlike koje su najvjerojatnije uvjetovane položajem u ondašnjoj mreži komunikacija.

Bruno Bijadija: Carski gentiliciji na natpisnoj građi južnog dijela Donje Panonije

U radu se donose i analiziraju natpisi s zabilježenim carskim gentilicijima (*Iulius, Claudius, Flavius, Coccies, Aelius, Aurelius* i *Septimius*) s područja današnjeg istočnog dijela Republike Hrvatske i dijela zapada Republike Srbije. Navedeno područje je južni dio rimske provincije Donje Panonije (*Pannonia Inferior*). Razmotreni su svi žitelji spomenutog područja s carskim gentilicijem neovisno o socijalnom i društvenom statusu, uključujući i veterane. Istaknuta je distinkcija između osoba koje su vojno angažirane i vojno neangažirane. Vojno aktivne osobe obitavaju privremeno u tom dijelu Carstva.

Natpisi vojno aktivnih osoba su brojni, što ne iznenađuje s obzirom na činjenicu da se radi o rubnom dijelu Carstva na limesu. Osobito su česti natpisi beneficijarnih konzulara i njihovih zavjeta bogovima. Iz proučavanja ne-vojnika stječemo sliku o širenju rimskog građanskog prava kao posljedice dodjeljivanja municipaliteta. Tada naglo raste broj osoba s carskim

gentilicijem. To osobito vrijedi za vladajući sloj u lokalnoj zajednici što se vidi iz analize natpisa. Također rad proučava pojavu osoba carskih gentilicija iz predmunicipalnog perioda.

Boštjan Laharnar: Sledovi rimske vojske – primer Sokolovac

Antični pisni viri, čeprav fragmentarno ohranjeni, so bili doslej glavni vir za preučevanje rimskega vojaškega osvajanja območja vzhodne Hrvaške. Zgodovinska dejstva kot so panonska vojna (14.-8. god. pr. Kr.) in panonsko –delmatski upor (6.-9. god. po Kristu) so bila z vidika topografije na osnovi virov že proučevana. Precej neizkoriščen vir pa predstavljajo drobne arheološke najdbe, ki jih lahko povežemo z rimsko vojsko v tem obdobju. Gotovo se precej tovrstnega gradiva skriva v muzejskih depojih, vse več pa ga prihaja na dan z delovanjem zasebnih zbiralcev, ki si pomagajo z detektorji kovin. Tak primer so tudi številne drobne kovinske najdbe s Sokolovca, med katerimi so zastopani predmeti značilni za rimsko vojsko v avgustejskem obdobju. Predstavili bomo metodologijo dela z detektorskimi najdbami in poskus njihove interpretacije.

Igor Vukmanić: Kastel Ad Militare u Batini

Na dijelu kastela Ad Militare u Batini, u dva su navrata bila obavljena geofizička istraživanja. Bilo je to 2010. i 2012. godine, i tad su tamo detektirani prvi cjelokupni tlocrti rimskodobnih građevina na odsjeku Dunavskog limesa u Republici Hrvatskoj. Na osnovi arhivskih fotografija, članaka te terenske dokumentacije i izvještaja s arheoloških iskopavanja na mjestu kastela 1970.-1972., na Skupu u Vukovaru biti će predložena reinterpetacija položaja, dimenzija i izgleda tog rimskog vojnog logora. Na osnovi navedenih podataka, do jeseni 2014., u planu je napraviti vjerojatni trodimenzionalni izgled kastela. Taj će posao biti obavljen u okviru IPA-I projekta South East Europe-Danube Limes Brand.

Asja Tonc: Novi nalazi amfora iz Osijeka

Kratki osvrt na tipologiju novih nalaza amfora pronađenih tijekom zaštitnih istraživanja lokaliteta Osijek-Vojarna služi kao polazna točka za promatranje poznatih analogija s područja hrvatskog Podunavlja. Ovom prilikom amfore se promatraju prvenstveno u pogledu njihovog sadržaja odnosno u kontekstu uvoza proizvoda koji čine okosnicu prehrane stanovnika italskog porijekla. Opskrba vojske posebno je značajan aspekt distribucije ovog tipa recipijenata budući da služi kao indikator širenja rimske prevlasti. Širenje uporabe maslinovog ulja ili ribljih umaka ujedno je pokazatelj dosega romanizacije, procesa čiji je

sastavni dio i preuzimanje prehrambenih navika stranih autohtonom stanovništvu. Vojni odnosno civilni karakter nalazišta upućuje stoga i na krajnje korisnike uvoznih produkata.

Slavica Filipović, Mirna Crnković: Terra sigillata transpadanskih radionica s lokaliteta Osijek – Vojarna

Period romanizacije u Panoniji očituje se u širenju rimskih utjecaja na lokalno stanovništvo, te osvajanju i uspostavi vojnih logora na Dunavu i naselja u njegovom zaleđu. Prilikom zaštitnih arheoloških istraživanja na lokaciji Osijek – Vojarna na području antičke Murse pronađeni su nalazi *terra sigillata* iz transpadanskih radionica koji će biti predstavljeni u ovom radu. Ova vrsta keramike svjedoči o najranijim fazama Murse i prosperitetu naselja prije osnivanja kolonije. Pronađena je u zatvorenim cjelinama što omogućava preciznu dataciju jer je stratigrafski vrlo dobro istražena. Pojavljuje se i uz keramiku izrađenu u lokalnoj tradiciji te nam time svjedoči o odnosu autohtonog stanovništva i doseljenika. Kao italski import pouzdan je kronološki oslonac koji ukazuje na trgovačke veze sa sjevernom Italijom koje su pridonijele bržoj romanizaciji Panonije. Za Mursu je ova vrsta keramike od velikog značenja jer ukazuje na činjenicu da je već prije uspostave kolonije naselje bilo značajno središte koje je važnu ulogu imalo i u opskrbi vojnih utvrda na Dunavu.

Ivana Ožanić Roguljić: Pannonische Glanztonware iz Vinkovaca

Ovim predavanjem predstavlja se *Pannonische Glanztonware* ili panonska siva keramika sa sivim ili crnim premazom koja je otkivena prilikom istraživanja četiri lokaliteta uz forum Cibala te lokaliteta Liskovac koji se nalazi trasi istočne obilaznice Vinkovaca izvan urbanog središta Cibala. Stil izrade panonske sive keramike nastao je spajanjem latenskih, helenističkih i rimskih tradicija u keramičarskoj proizvodnji. U Vinkovcima je zastupljena u raznim oblicima zdjela, tanjura i čaša koji često preuzimaju oblike *terrae sigillatae* (npr. Drag 37, Drag 36, Drag 40, Drag 44, Drag 51). Prisutni su i tanjuri s pečatnim ukrasom u dnu posude.

Hrvoje Vulić, Mario Šlaus: Nekropole Cibala – nove spoznaje

U radu će se predstaviti istraživanja na prostoru južne, zapadne i sjeverne nekropole Cibala izvršena u razdoblju od 2009. do 2012. godine. Ukupno je istraženo više od 200 grobova, uglavnom iz razdoblja od kraja 2. do 5. stoljeća u kojima je nađeno više od 250 skeletnih ostataka nad kojima je izvršena antropološka analiza i više od 1000 posebnih nalaza od metala, keramike, stakla i kamena. U radu će biti predstavljeni rezultati i statistika

antropoloških analiza, dio restauriranih predmeta, kao i nove spoznaje proizašle iz istraživanja.

Hrvoje Vulić: Povijest istraživanja i preliminarni rezultati s ranokršćanskog lokaliteta Kamenica u Vinkovcima

U radu će biti predstavljena povijest istraživanja ranokršćanskog kompleksa Kamenica u Vinkovcima iz 50'ih i 60'ih godina 20. stoljeća, kao i rezultati georadarskog istraživanja iz 2012. godine, te spoznaje koje ukazuju na važnost kompleksa. Kroz 2013. godinu biti će izvršena i prva sondažna istraživanja manjeg obima u svrhu istraživanja očuvanosti arhitekture, te bi u izlaganju bili predstavljeni i rezultati najnovijih istraživanja.

Jana Škrgulja: Problemi arheologije tzv. velike seobe naroda u podunavskom dijelu Srijema

Istraživanje prijelaznog razdoblja između antike i srednjega vijeka u posljednje je vrijeme u arheološkoj znanosti aktualiziralo niz problema od kojih je svakako potrebno istaknuti pitanje odnosa između predmetne arheologije/arheološke kulture i etniciteta te relativiziranje, pa čak i potpuno odricanje mogućnosti da se pojedina arheološka građa s više ili manje sigurnosti pripiše na temelju tipoloških obilježja određenom etniku. Ova pitanja su još izrazitija kad je u pitanju prostor između rijeka Save, Drave i Dunava, za koji se u literaturi već ustalio pojam međuriječja, gdje ne samo da nedostaju sustavna istraživanja nego su i dosad otkriveni predmeti prvenstveno posljedica slučajnih nalaza, prečesto bez jasnog arheološkog konteksta, što poziva na velik oprez u iznošenju zaključaka. Cilj izlaganja je upravo na primjeru nalaza kronološki svrstanih u vrijeme tzv. velike seobe naroda i pronađenih u dijelu Srijema uz Dunav ilustrirati teškoće s kojima se nužno susreće istraživač u interpretaciji arheološke građe. Među ostalim, nastojat će se prikazati promjena u paradigmatском obrascu i nove teorijsko-metodološke osnove koje stoje iza novih pogleda na arheologiju tzv. velike seobe naroda. Napokon, posebna će se pozornost posvetiti uopće i pitanju opravdanosti daljnjeg korištenja sintagme „velika seoba naroda“ kao kronološke oznake u arheološkoj znanosti.

Maja Bunčić. Srednjovjekovni nalazi s vučedolskog Gradca

Tijekom istraživanja platoa Gradac na Vučedolu, koje je u suradnji s Arheološkim muzejom u Zagrebu (tadašnjim Narodnim muzejom) proveo njemački arheolog R. R. Schmidt 1938. godine, pronađeni su i tragovi srednjovjekovnog naselja. Iz sačuvane dokumentacije, ali i skromne materijalne građe, evidentno je da srednjovjekovno naselje nije bilo predmet interesa

istraživača. Srećom, i ovi malobrojni, uglavnom keramički nalazi koji su dospjeli u Arheološki muzej u Zagrebu dokazuju da je Vučedol zadržao svoj važan strateški položaj u razvijenom i kasnom srednjem vijeku. Također, oni su i dragocjen izvor podataka za naseljenost vukovarskog kraja u predturskom razdoblju.

Anita Rapan Papeša: Predmeti od kosti, roga i kamena iz avarskih grobova na lokalitetu Nuštar/Dvorac

U radu će se obraditi nalazi od kosti, roga i kamena otkriveni tijekom zaštitnih arheoloških istraživanja avarskog groblja na lokalitetu Nuštar/Dvorac. Riječ je o koštanim iglenicama unutar kojih su se nalazile i željezne igle, životinjskim rogovima, koštanom etuiu, te o kamenima-kremenima. Uz tipološku obradu navedenih predmeta na marginama rada povezat će se navedeni nalazi sa sličnim predmetima u avarskim grobovima diljem Karapatske kotline, te će se uz pomoć antropoloških analiza i ostalih nalaza iz grobova pokušati dati društveni položaj osoba pokapanih s ovom vrstom predmeta.

Mihael Golubić: Restauriranje avarskih metalnih nalaza s lokaliteta Nuštar-Dvorac Belassy: prvi radovi

Na lokalitetu Nuštar-Dvorac Belassy je 2011.g. slučajan nalaz avarskog groba doveo do pronalaska cijele nekropole. Slučajan nalaz je prijavljen djelatnicima Gradskog muzeja Vinkovci, a 28 brončanih predmeta je konzervirano i restaurirano u sklopu Odjela za restauriranje kopnenih arheoloških nalaza Hrvatskog restauratorskog zavoda u Zagrebu.

Ministarstvo kulture RH je interventnim sredstvima podržalo restauratorske radove, prepoznajući njihovu vrijednost i značaj.

Nakon zaštitnog arheološkog iskopavanja koje je provedeno pod vodstvom arheologinje Anite Rapan-Papeša iz Gradskog muzeja Vinkovci, dogovorena je daljnja suradnja muzeja i Hrvatskog restauratorskog zavoda na konzerviranju i restauriranju brojnih metalnih nalaza.

Među nalazima prevladavaju oni od bakrenih legura i željeza, ali ima ih i od olova, srebra i pozlaćenih predmeta. Velik dio predmeta je kompozitan ili ima elemente od organskih materijala. Do sad je dovršena obrada 83 predmeta među kojima je tijekom restauratorskih radova uočeno i dokumentirano bojanje, namjerno izazivanje patine, kao još niz zanimljivih detalja. Provedene su i laboratorijske analize. Trenutno se provodi odsoljavanje željeznih predmeta sulfitnim postupkom, a radovi se nastavljaju dalje.

Premužić Zrinka, Rajić Šikanjić Petra, Rapan Papeša Anita: Bioarheološka analiza avarodobnog groblja u Nuštru

Groblje na položaju Nuštar / Dvorac Khuen-Belassi prvo je avarodobno groblje istraženo na području Hrvatske nakon više od 20 godina. Groblje sadrži 196 grobova, koji se na temelju brojnih sačuvanih priloga datiraju u 8. i početak 9. stoljeća. Bioarheološka analiza ljudskih kosturnih ostataka obuhvatila je određivanje dobi i spola kao i prisutnih patoloških promjena. Rezultati analize pružili su nova saznanja o uvjetima i kvaliteti života avarodobnih stanovnika Hrvatske.

Željka Bedić: Analiza kostura pokopanih na srednjovjekovnom groblju uz crkvu Sv. Petra apostola u Iloku

Institut za arheologiju je 2007. godine pod vodstvom prof. dr. sc. Željka Tomičića proveo zaštitna arheološko-konzervatorska istraživanja Dvora knezova Iločkih. Paralelno su trajali radovi na srednjovjekovnoj crkvi Sv. Petra apostola tijekom kojih je pronađeno groblje iz istog vremena, ali i grobovi stariji od nje. Istražena su ukupno 22 groba. Grobovi su kosturni, položeni u smjeru zapad – istok.

Antropološkom je analizom ustanovljeno da je riječ o ukupno 20 kostura: troje djece, sedam žena i deset muškaraca što daje omjer od 0,3 : 0,7 : 1,0 i pokazuje podzastupljenost djece na ovom groblju. Prosječna doživljena starost muškaraca iznosi 39,1 godinu, a žena 30,3 godine. Iako razlika u prosječnoj starosti između muškaraca i žena iznosi gotovo 9 godina, ta razlika nije statistički značajna što je vjerojatno posljedica malog uzorka.

Određene patologije kao što su *cribra orbitalia*, hipoplazija zubne cakline, nespecifične zarazne bolesti, bolesti zuba i traume svjedoče o kvaliteti i načinu života ljudi koji su pokopani na groblju uz crkvu Sv. Petra apostola u Iloku.

Marko Mikolašević: Izrada arheološke topografije Vukovarsko – srijemske županije

Prezentacijom se predstavljaju rezultati dosadašnjeg rada na izradi arheološke topografije Vukovarsko – srijemske županije. Prezentirao bi se sadržaj baze podataka, brojučano stanje arheoloških nalazišta, pravni status zaštite i prostorni razmještaj, mogućnosti upotrebe u znanstvenom i drugom stručnom radu, daljnji smjer u razradi baze i koristi koje donosi.

Ana Solter: Istraživanja na Vučedolu 1938. godine – crtice iz arhiva Arheološkog muzeja u Zagrebu

Povijest otkrića i istraživanja Vučedola usko je povezana uz povijest Arheološkog muzeja u Zagrebu. Prvi pronađeni predmet s lokaliteta Vučedol počeli su pristizati u Arheološki odjel Narodnog muzeja davne 1894. godine, a kasnije vlasnici zemljišta, obitelj Streim, poklanjaju sve predmete pronađene u njihovom vinogradu. Prva istraživanja na Vučedolu, točnije na platou Gradac, obavljena su 1897. godine, a vodio ih je tadašnji ravnatelj Muzeja dr. Josip Brunšmid. Slijedeća istraživanja na Gradcu vodi njemački arheolog Robert Rudolf Schmidt 1938. godine uz veliku financijsku pomoć obitelji Eltz. Arheološki muzej u Zagrebu posjeduje bogatu arhivsku građu vezanu uz istraživanje 1938. godine na kojem sudjeluju, kao dio stručne ekipe, djelatnici Muzeja. Upravo zbog posebnih okolnosti kampanja 1938. godine posebno je važna za povijest istraživanja Vučedola i njegove veze s Arheološkim muzejom u Zagrebu.

Zdravka Hincak, Damir Mihelić: Je li duga postojala i u njihovim željama?

Vučedol, prva polovica trećeg tisućljeća prije Krista. Koliko danas znamo o njegovim stanovnicima? Tijekom više desetljeća pomno su analizirani mnogobrojni materijalni ostaci ove kulture. Zadržimo se na dokazima koje nam pružaju dobro očuvani kosturi malobrojnih pojedinaca. Od osnovnih antropoloških analiza do upotrebe raznih forenzičkih tehnika otkrivaju se pojedinosti o koštanoj biologiji, uvjetima i načinu života, njegovom ritmu, o tegobama i bolestima. Pratimo asimptotu života i smrti Vučedolaca.

Marina Miličević Bradač: Kopita i papci: kako se stiže do onoga svijeta

Jedna od slavnijih posuda kasne vučedolske kulture je riton u obliku konjskog kopita iz Iga (Ljubljana). Usporedbe s podacima iz historijskih vremena mogle bi osvijetliti ulogu takve posude u ritualima povezanim sa spoznajama o Onom svijetu i načinu kako se odlazi Onamo pomoću tekućine. Odnos prema kopitima i papcima životinja kao posvećenim dijelovima njihovog tijela može se pratiti od eneolitika pa sve do modernog folklora.

Damir Mihelić, Zdravka Hincak, Mirela Hutinec, Jacqueline Balen: Fragmentirane životinjske kosti iz otpadnih jama- problem ili izazov?

Poseban problem u analizi animalnih koštanih ostataka s arheoloških nalazišta je velika fragmentiranost uzorka. Možda je najbolji primjer obilna količina osteološkog materijala s nalazišta Vučedol koji potječe iz otpadnih jama. No sada težište analize nije na klasičnom zooarheološkom pristupu. Analiza svih eneolitičkih slojeva na nalazištu provedena je uz posvećivanje posebne pažnje tafonomskim procesima, onima koji su prethodili odlaganju u

jamu, kao i onima koji su djelovali na kost do trenutka iskopavanja. Mogu li se, proučavajući uzorke iz svih slojeva nalazišta, pronaći zajednički fizikalno-kemijski načini djelovanja? Makromorfološkim i histološkim analizama uzoraka dobiveni su intrigantni rezultati.

Koraljka Bakrač, Slobodan Miko, Ozren Hasan, Maja Krznarić Škrivanko, Nikolina Ilijanić: Rezultati geoloških bušenja i peludnih analiza na telu Sopot i širem području

U radu se donose rezultati istražnih bušenja peludnih mineraloških analiza na eponimnom lokalitetu Sopot i širem području. Tijekom 2010. na eponimnom lokalitetu Sopot obavljena su geološka bušenja koja bi dala približnu sliku o prostornom odnosu tela s neposrednom okolicom i preliminarne podatke o geološkom i kulturnom naslojavanju Sopota. Između ostalog cilj tih terenskih prospekcija sastojao se i u traženju odgovarajućih organskih sedimenata, radi uzimanja proba za palinološku analizu, kako bi se pokušao rekonstruirati vegetacijski pokrov, razvoj poljoprivrede i korištenje zemljišta. Budući da na području Sopot nisu pronađeni sedimenti koji bi dali odgovarajuće rezultate palinoloških analiza, prospekcijski radovi su tijekom 2012. napravljeni u široj okolici Sopota (pozicija Blace i Tonačko blato), kao i okolici sopotskog lokaliteta Zverinjak u Nuštru (pozicija Široke njive i Parlozi). Geokemijske analize sedimenata i njihova mineralogija na lokalitetu Sopot pokazuju jasnu razliku u raspodjeli kemijskih elemenata (npr. fosfora) i tipova minerala duž profila dužine 3,5 m u razdoblju prije kulturnog razdoblja, tijekom razvoja kulture, i kasnijih razdoblja.

Daria Ložnjak Dizdar, Petra Rajić Šikanjić, Zrinka Premužić: Tko je nosio nakit za kosu u Sotinu na početku željeznog doba?

Najčešći dio nošnje koji se pojavljuje u grobovima daljske grupe u Sotinu jesu svici od brončane žice, pronađeni najčešće među spaljenim kostima pokojnika. Otkrićem kosturnog groba 2012. godine riješena je zagonetka o njihovoj namjeni. Antropološkim analizama grobova s takvim nakitom pokušat će se odgovoriti na pitanje tko je zapravo nosio nakit za kosu u Sotinu na početku željeznog doba.

Joanna Sofaer, Steve Roberts, Sanjin Mihelić: The Composition of Inlays in Encrusted Ceramics from the Pannonian Plain

The composition of inlays in encrusted ceramics was analysed from sites of the Vučedol culture, the southern Transdanubian Encrusted Pottery group, the Szeremle group and the Dalj-Bijelo Brdo group using XRD and FTIR. The results revealed distinct differences in the

materials and methods of preparation used for inlays between Eneolithic and Bronze Age ceramics. Furthermore, while the recipes used to make Eneolithic inlays were very consistent, those in the Bronze Age were much more variable. Differences in texture and in light-reflecting properties were also observed between inlays, leading to the potential for different kinds of visual effects.

This research was carried out as part of the HERA-funded project Creativity and Craft Production in Middle and Late Bronze Age Europe (CinBA) (www.cinba.net),

Katarina Kos, Hrvoje Posilović, Aleksandar Durman: Prapovijesne inkrustacije u Podunavlju

Inkrustacije, pigmenti i njihova upotreba proučavani su kronološki. Počevši sa njihovom prvom pojavom u vrijeme rane kostolačke, preko vučedolske, pa sve do kraja panonske kulture kad se tehnika inkrustacije na ovim prostorima prestaje upotrebljavati. Do sad nije sustavno analiziran sastav bijelih inkrustacija kroz ove kulture u Hrvatskoj. Općenito o sastavu inkrustacija i korištenim pigmentima na inkrustiranoj keramici u širem vremenskom i prostornom okviru ima vrlo malo podataka.

Inkrustacije su analizirane metodom optičke mikroskopije velike dubinske oštine, polarizacijskim mikroskopom, skenirajućim elektronskim mikroskopom s EDS-om i rendgenskom difrakcijom na prahu (XRD). Korištene su i klasične kemijske analitičke metode.

Utvrđeno je da se od samog početka izrade bijelih inkrustacija, kao bijeli pigment koristio prah dobiven spaljivanjem i drobljenjem jelenskog roga. U većoj ili manjoj mjeri u smjesu su dodavani i fragmenti slatkovodnog školjkaša *Unio* sp. Zanimljivo je da se kroz sve tri kulture može pratiti kontinuitet i konzistencija upotrebe istih pigmenata, dok se kvaliteta i vještina njihove primjene u inkrustacijama mijenja unutar jedne kulture i prenosi dalje.

Upotreba praha jelenskog roga ima vrlo dugi kontinuitet upotrebe kroz povijest. Prva, iako nesigurno potvrđena upotreba zabilježena je bijeloj boji na slikama u špilji Lascaux koje pripadaju gornjem paleolitu. Bijeli pigment od jelenskog roga često je korišten u slikarstvu sve do kraja 20. stoljeća, a ponekad se koristi i danas pod nazivom „bone white“.

Marko Ceković: Korištenje SfM fotogrametrije za 3D dokumentaciju na primjeru grobova iz Batine

U ovom radu prikazuje se način rada računalnog programa PhotoScan pomoću kojeg se iz niza slijednih fotografija dobivenih nekalibriranim fotoaparatom dobiva oblak točaka i

generira 3D model fotografiranog objekta ili strukture. Kao primjer korištene su grobne cjeline otkrivene probnim istraživanjima na nalazištu Batina - Sredno.

Maša Vuković Biruš: Etika i estetika konzerviranja i restauriranja arheoloških nalaza

Hrvatski zakoni obvezuju arheološku struku da se arheološki nalazi pravilno i na vrijeme konzerviraju. Međunarodne konzervatorsko – restauratorske organizacije propisuju stroga etička načela struke, koja su prihvaćena i u Hrvatskoj. Nažalost, često se ta pravila ne poštuju. Šteta nastala na nalazima koji se prekasno i nepravilno konzerviraju i restauriraju može biti nepopravljiva, a nalaz zauvijek izgubljen za buduće generacije.

Veliki problem je što u Hrvatskoj do sada (od nedavno Umjetnička akademija u Splitu) nije postojala institucija koja školuje konzervatore – restauratore za arheološke nalaze, što je u Europi uobičajena praksa. Radi nedostatne mogućnosti naobrazbe, arheološke nalaze često konzerviraju i restauriraju priučeni entuzijasti različitih struka bez pravog znanja o podrijetlu, materijalu i tehnologiji kojom je načinjen predmet, kao i o materijalima te postupcima koji su najbolji za određeni nalaz.

Treba napomenuti i problem troškova konzerviranja i restauriranja nalaza koji mogu biti i veći od troška samih istraživanja.

Postavlja se i pitanje estetike pri restauriranju i konzerviranju nalaza. Među predmetima izloženim u hrvatskim muzejima i na različitim izložbama može se vidjeti široki raspon pristupa restauriranju arheoloških nalaza. S obzirom na etička načela i teorije konzervatorsko – restauratorske struke potrebno je utvrditi minimum estetskog standarda za sve institucije koje se bave istraživanjem, konzerviranjem i restauriranjem te izlaganjem arheoloških nalaza. Pokazuje se i potreba za revidiranjem starih konzervatorsko - restauratorskih zahvata.

Nove tehnologije i materijali koji se koriste u konzervatorsko – restauratorskim postupcima osiguravaju puno bolju i dugotrajniju zaštitu nalaza, da ne govorimo o mogućnostima koje donosi 3D tehnologija i njena primjena u konzerviranju i restauriranju.

Treba još spomenuti i neophodnu potrebu za većom suradnjom arheologa i konzervatora - restauratora, uz poštovanje obje struke jednako.

Hrvoje Vulić, Maja Krznarić Škrivanko, Anita Rapan Papeša, Danijel Petković: Problematika Zakona o zaštiti i očuvanju kulturne baštine na temelju devastacije zaštićenih i nezaštićenih lokaliteta na vinkovačkom području uz prijedlog pilot projekta zaštite

Posljednjih godina, kako na vinkovačkom području tako i u samim Vinkovcima, svjedočili smo devastaciji nekoliko zaštićenih i nezaštićenih značajnih arheoloških lokaliteta (Slakovačka gradina, Privlačka gradina, tell Tržnica) uz sustavno uništavanje svih (zaštićenih, registriranih i neotkrivenih) lokaliteta kroz obradu zemlje. Kroz prijedlog pilot projekta zaštite utemeljenog na velikoj količini zemljišta u državnom vlasništvu, smatramo da je moguće značajno unaprijediti sustav zaštite i očuvanja arheoloških lokaliteta.

Hrvoje Vulić: Suradnja s "detektorašima" – Vinkovački primjer

Iako je korištenje detektora za metal itekako prisutno i gotovo masovna pojava kod velikog dijela sakupljača, zakonski okvir je prilično nedorečen, a muzeji uglavnom zatvaraju vrata suradnji s osobama koje koriste detektore za metal. Gradski muzej Vinkovci je kroz suradnju s nekoliko "detektoraša" došao do podataka o položaju više od 50 novih lokaliteta, kao i do velike količine materijala, metala, kamena i keramike. U postupku je priprema registracije 4 zbirke, a realizirana je i izložba "Spašena baština" koja se u potpunosti sastoji od materijala koji je skupljen uz pomoć detektora za metal i koji je dijelom već doniran Gradskom muzeju Vinkovci.